

Hương xa
NGUYỄN ĐĂNG ĐỘ

T h ơ

Hương xa

NGUYỄN ĐĂNG ĐỘ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

*Nét mực như hoa cài bóng nguyệt
Câu thơ nắng sớm tỏa sắc hương!*

THẾ GIỚI CỦA “HƯƠNG XA”

Nhà thơ Trần Anh Thái

“Xóm nhỏ xa mờ”, bài thơ mở đầu tập thơ có tên gọi “Hương Xa” của nhà thơ Nguyễn Đăng Độ là một hoài niệm về ký ức. Tại sao lại là “Xóm nhỏ xa mờ”, mà không phải làng quê hiện đại với nhà cao tầng san sát, đường bê tông tận nhà cuối xóm hôm nay?... Bởi vì, ký ức chính là nơi lưu giữ vẻ đẹp của tâm hồn. Nơi nâng đỡ, xoa dịu ưu tư phiền muộn, những lo toan mệt mỏi thường ngày. Trở về ký ức, là trở về với chính mình, được thả hồn vào những âm thanh êm đềm, du dương của tiếng sáo diều, của muôn tiếng chim líu lo ca hát, cùng làn gió mát lành thổi về từ con sông quê hiền hòa xanh biếc. Cái xóm nhỏ của Nguyễn Đăng Độ, đậm sâu hình ảnh: “Tóc mẹ rụng trắng chiều lối ngõ/ Dáng cha còng nặng trĩu xuống tháng năm”. Vậy là cái xóm nhỏ ấy, không đơn thuần là một thực thể địa danh, một tên gọi, mà nó đã chuyển sang trạng thái của tâm tưởng. Chỉ trong tâm tưởng, mới khắc sâu được hình ảnh của nỗi nhớ: “Mẹ hì hục già

đâm dần sàng hạt thóc/ Bên ngọn đèn dầu mờ ảo xanh xao”. Chính nỗi nhớ này, tạo ra cơ hội cho tình cảm và nhận thức, thôi thúc nhà thơ đi vào thế giới sáng tạo của riêng mình. Trong bài thơ: “Con sợ mai rồi...” nhà thơ đau đáu vẽ hình ảnh người cha trong quá khứ: “Cha ngược bình minh tới hoàng hôn bạc mắt/ Mồ hôi dầm thấm dọc đời con”. Đó là tiếng vọng từ thẳm sâu tâm thức, là nỗi nhớ cồn cào, da diết hình ảnh người cha những năm tháng xa xôi nghèo khó. Ở bài thơ này, nhà thơ luôn trong trạng thái giằng xé giữa hiện thực và mơ ước: “Con sợ mai rồi cha khuất núi/ Thân gầy heo hắt bóng mẹ xa”, “Con sợ mai rồi mùa quả chín/ Chẳng còn nghe chim hót quanh nhà”. Một nỗi sợ luôn thường trực, vì lo lắng mai ngày khi cha mẹ không còn: “Con một mình đơn độc với trời xanh”. Chính nỗi sợ này nuôi hy vọng: “Con vẫn khát một chân trời miên viễn/ Một dòng sông không chia tách biệt ly”. Ở đây, nỗi nhớ không chỉ quay quắt về những hình ảnh xa xưa, mà chất chứa ước vọng một chân trời hạnh phúc lâu bền, một cuộc đời mới mẻ, khi đã có rồi không muốn chia ly. Bài thơ là sự khắc khoải về tương lai, là thông điệp gửi gắm tấm lòng của người con tới bậc sinh thành.

Bài “Tìm” lại là sự trở về khác của ký ức. Cuộc tìm kiếm lần này diễn ra rất ráo, dồn dập, được lặp đi lặp lại nhiều lần, cho thấy sự khao khát của nhà thơ về ký ức: “Tìm khuya tiếng để gọi đàn/ Tìm câu hát ví nồng nàn hồn quê/ Tìm xa tiếng cuộc tái tê/ Niêu cơm gánh cả trăm bề con thơ...”. Về ký ức tìm lại tiếng để khuya, câu hát ví hay tiếng cuộc tái tê...

là những kỷ niệm có thực, mà tuổi ấu thơ của nhiều người sinh ra ở làng quê thường trải qua. Nhưng với Nguyễn Đăng Độ, ông không dừng lại ở hiện thực đó mà còn: “Ta về tìm lại giấc mơ”. Giấc mơ là ảo giác, nó đến và tan đi ngay sau khi thức giấc, bộ não của con người khó có thể lưu giữ được lâu dài. Vậy mà Nguyễn Đăng Độ vẫn về tìm lại thứ ảo giác mong manh ấy, đủ biết rằng, nỗi khao khát trở về tuổi thơ trong ông mạnh mẽ đến dường nào. Lại nữa: “Sáo diều vi vút tầng không/ Lưng trâu nặng nỗi ước mong đủ đầy/ Ta tìm ngọn gió heo may...”. Nhà thơ lao vào cuộc kiếm tìm ký ức không giới hạn. Ông đánh cược đời mình vào tuổi thơ với sự khẳng quyết chắc nịch: “Hồn quê đọng lại những lời tri ân”. Cả bài thơ là nỗi nhớ quê hương da diết, sự ám ảnh khôn nguôi về quá khứ, của một người con xa xứ, nay đã bước sang tuổi xế chiều.

“Thương đất mẹ khói lam chiều ngõ ngác/
Giọt mồ hôi chất mặn đồng làng”. Hai câu thơ trên là một ẩn dụ về nỗi vất vả, nhọc nhằn của người quê thời xưa. Nó đến với nhà thơ vào thời điểm: “Bao năm rồi vời vợi nỗi nhớ quê/ Hoàng hôn nhuộm đầy chiều nơi khóe mắt”. Để có được câu thơ trên, nhà thơ đã phải trải qua những tháng năm bầm dập, nghèo khó của tuổi thơ vùi trong bùn đất, cho đến suốt thời gian còn lại của cuộc đời, với biết bao sóng gió thăng trầm. Chính những năm tháng gian nan ấy, giúp nhà thơ có cái nhìn thấu suốt về hạnh phúc và nỗi khổ đau. Không có sự từng trải, không có tình yêu thương da diết với quê hương đất mẹ, không có sự cảm thông sẻ chia sâu sắc, không thể

viết lên những câu thơ giàu cảm xúc, vừa sâu sắc vừa thấm đẫm tình thương và sự chân thành như thế. Nổi nhớ, tình yêu thương da diết ấy còn được tác giả thể hiện bằng hai câu thơ hay mà giản dị về người mẹ: “Mẹ cặm cùi lưng còng sàng gạo/ Áo nâu sống mụn vá trĩu trên vai”. Câu thơ chứa chất nỗi niềm, là biểu hiện của tình yêu thương, là phần máu thịt của nhà thơ được chất lọc ra, ghi lại. Đó chính là nét riêng, chỉ nhà thơ mới có. Nó là thân phận, là nỗi niềm của tình ruột thịt.

“Xin về cúi lạy ngày xưa/ Sợi thương sợi nhớ gió đưa về trời”. Hình ảnh “cúi lạy” thành kính này, cho ta cảm giác, đối với nhà thơ, ký ức thật thiêng liêng, cao cả. Vì ký ức là nơi chốn đi về, để ta tìm lại chính mình sau những năm tháng long đong quên mình vì cuộc mưu sinh. Đồng thời, nó cũng nhắc nhở những ai lơ đãng, bỏ quên quá khứ sẽ phải trả giá. Abutalib, nhà thơ người Dagestan từng có câu nói nổi tiếng: “Nếu bạn bắn súng nhắm vào quá khứ thì tương lai sẽ bắn súng thần công vào bạn”. Đây là cách ví von hình ảnh. Nhà thơ muốn nói với chúng ta bài học nhân sinh có ý nghĩa sâu sắc về cách ứng xử ở đời. Quá khứ có thể đau thương, có thể huy hoàng, nhưng mỗi người cần nâng niu trân trọng. Ta sinh ra có mặt trên đời, không phải từ hiện tại, cũng không phải từ tương lai, mà là từ quá khứ. Quên đi quá khứ, tức là quên đi chính bản thân mình, quên đi gốc tích nguồn cội, quên đi thứ đã cho ta sự sống...

Trong thế giới “Hương xa”, phần thơ chủ đạo của Nguyễn Đăng Độ là nỗi nhớ cố hương, niềm

khắc khoải khôn nguôi về quá khứ. Nguyễn Đăng Độ hay hoài niệm, một thứ hoài niệm mang tính trực cảm: “Cuộc kêu da diết ngoài bờ/ Lối mòn lưu bóng tuổi thơ gọi về”, “Ta về tìm lại giấc mơ/ Cánh diều lá chuối tuổi thơ giữa đồng”, “ Một thời áo lá nón mê/ Dầm mưa dãi nắng trăm bề đắng cay”...

Thơ Nguyễn Đăng Độ còn mở rộng tới nhiều chiều kích khác. Thế giới của “Hương xa” là thế giới nội tại. Để có được những bài thơ, câu thơ sâu sắc, thăm thẳm nỗi niềm, tác giả đã phải sống một cuộc đời đầy sóng gió, không ít đòn đau bầm dập. Những nỗi đau ấy trở thành một phần máu thịt của nhà thơ, để đến một khoảnh khắc lý trí chìm xuống cho cảm xúc thăng hoa. Đó là hình ảnh người lính hy sinh chưa tìm thấy xác, một cô giáo Tây Nguyên đánh đổi tuổi thanh xuân của mình, chấp nhận cuộc sống cô đơn, vì đàn em thơ nơi rừng thẳm, núi cao. Nhiều hình ảnh, nhiều chi tiết được tác giả lựa chọn để tăng tính khái quát: “Mẹ heo hắt mòn ngày năm canh mỗi gối/ Ban thờ nhà ngơ ngẩn khói hương bay”, “Một thời áo lá nón mê/ Dầm mưa dãi nắng trăm bề đắng cay” hay “Quê hương nỗi nhớ mỗi ngày/ Rơm vàng thơm nắng chiếu dày khói lam”, “Mảnh đất gắn đời người bao mùa yêu dấu/ Sắc trời thu khoe nắng óng lưng nương”...

Thơ đối với Nguyễn Đăng Độ là sự cởi mở, là bộc lộ chính con người mình. Ông muốn nói rằng: Trái tim tôi đây, nhiệt huyết, đăm đuối, đôi khi trần trở, âu lo nhưng không bi lụy. Thơ ông nhiều nỗi niềm, đau đáu với cõi nhân sinh. Với ông cái đẹp không phải là thứ phù du, mà nó có trách nhiệm

xã hội, trách nhiệm với chính lương tâm của nhà thơ. Nó là sự cảm thông chia sẻ với thân phận con người, là mạch nguồn quý giá của truyền thống dân tộc giữa một thời đại đầy biến động hôm nay. Ông càng ngày càng viết chắc tay hơn, mạnh bạo hơn, sâu sắc và giàu cảm xúc./.

Mùa thu 2022

Phần I

Xóm nhỏ xa mờ

Đâu xóm nhỏ xa mờ ký ức
Quê hương da diết một câu hò
Tóc mẹ rụng trắng chiều lối ngõ
Dáng cha còng nặng trĩu xuống tháng năm

Nếp nhà xưa phen liếp mái tranh
Ấm áp lời ru à ơi của mẹ
Cánh đồng làng mẹ gom từng hạt gạo
Cha dầm mình dưới nắng cháy lưng cong

Mơ chiều chiều đầu ngõ ngóng trông
Tấm bánh đa mẹ mang về ngoài chợ
Chiếc kẹo cu đơ thắm bao duyên nợ
Đến bây giờ hương vị vẫn còn thơm

Con mơ về ngày buốt lạnh tháng giêng
Bên bếp củi than nồng đêm mưa quất
Mẹ hì hục giã đâm dần sàng hạt thóc
Bên ngọn đèn dầu mờ ảo xanh xao

Tháng ngày ơi sao mãi nôn nao
Tiếng mẹ gọi khàn chiều chơi khăng, đáo
Cha lẩm lũi thân gầy khô leo lét
Một tình thương da diết lại dâng trào.

Con sợ mai rồi...

Con sợ mai rồi cha khuất núi
Thân gầy heo hắt bóng mẹ xa
Con sợ mai rồi hoa không thắm
Tiếng mưa buồn dứt thịt dứt da

Cuộc đời con từ cha mẹ sinh ra
Tất tả âu lo dồn trên lưng mẹ
Cha ngược bình minh
tới hoàng hôn bạc mắt
Mồ hôi dầm thấm dọc đời con

Vẫn biết tháng năm kẻ mất người còn
Mọi dòng nước sẽ tan vào sóng biển
Con vẫn khát một chân trời miên viễn
Một dòng sông không chia tách biệt ly

Con sợ mai rồi mùa quả chín
Chẳng còn nghe chim hót quanh nhà
Chẳng còn nghe tiếng mẹ cha nơi xứ lạ
Con một mình đơn độc với trời xanh...

Tháng vu lan, 2022

Tìm...

Ta tìm về cánh đồng làng
Nhẹ thơm hương lúa chiều sang nắng hồng
Tìm trong lòng đất thơm nồng
Gió đưa mát rượi mặt sông êm đềm
Tìm khuya tiếng dế gọi đàn
Tìm câu hát ví nồng nàn hồn quê
Tìm xa tiếng cuộc tái tê
Niêu cơm gánh cả trăm bề con thơ

Ta về tìm lại giấc mơ
Cánh diều lá chuối tuổi thơ giữa đồng
Sáo diều vi vút tầng không
Lưng trâu nặng nỗi ước mong đủ đầy
Ta tìm ngọn gió heo may
Tìm nơi hò hẹn đong đầy yêu thương
Nỗi tha hương mãi vấn vương
Cây đa bến nước gió sương một thời
Xa quê nay tóc bạc rồi
Hồn quê đọng lại những lời tri ân.

Về

Nửa đời tóc ngả màu sương
Ngày về quê cũ lẽ thường đổi thay
Cớ gì khóe mắt cay cay
Lòng ta sóng cuộn mưa bay bởi bởi.

Viếng mộ tổ tiên

Con về cuối tiết tháng ba
Dâng hương tiên tổ xót xa lệ trào
Gió ru khói quyện nghẹn ngào
Xin hồn tiên tổ nhẹ vào siêu sinh
Âm dương cách biệt ân tình
Hương hoa thơm ngát anh linh mộ phần
Ghi lòng tạc dạ hồng ân
Nén hương con thắp nghìn lần nhớ thương.

Thời gian như cánh thoi đưa

Thời gian như cánh thoi đưa
Mẹ cha như sợi nắng thưa cuối ngày
Tắm thân lam lũ hao gầy
Thân cò lặn lội chân mây góc trời
Con thơ đói sữa, mẹ ơi!
Tiếng con loang giữa mưa rơi gió ngàn

Lưng còng mẹ gánh nổi nhà
Nắng khô hoa rụng dưa cà trở ngang
Giữa trưa nắng đỏ chang chang
Đêm về con khóc hai hàng lệ rơi
Công cha nghĩa mẹ cạn lời
Bao nhiêu cay đắng bời bời mưa chan
Bây giờ ngày tháng canh tàn
Những điều cha dạy lời vàng mai sau.

Xin về cúi lạy ngày xưa

Bao năm rồi vời vợi nỗi nhớ quê
Hoàng hôn nhuộm đầy chiều nơi khóm mắt
Con đường nhỏ bóng ai se thắt
Giọt mưa rơi nơi sống mũi cay xè

Tiếng trống trường tan học vọng đâu đây
Thuở áo trắng tuổi học trò xa tít
Thương đất mẹ khói lam chiều ngơ ngác
Giọt mồ hôi chát mặn đồng làng

Cho tôi một mảnh hồn xóm nhỏ

Cho tôi một mảnh hồn xóm nhỏ
Một mảnh hồn quê nắng rát da
Nơi lũy tre xanh xào xạc gió
Ruộng hút bờ xanh lúa chín vàng

Tôi về tìm dấu cũ ngày sang
Nơi khô khát cơn gió Lào cháy mặt
Ai thả nổi niềm tương tư câu hát
Đưa tôi về kéo kệt tiếng nô ru

Dấu đi qua muôn dặm trập trùng
Ruộng lúa bờ khoai khắc sâu ký ức
Tuổi thơ rộn tiếng sáo diều nô nức
Trai gái làng hò đối giao duyên

Nghe tiếng vọng ấu thơ về xao xuyến
Sáng lon ton đến trường
 chiều bắt cá ngoài sông
Hương rạ đượm nếp thơm chiều gió lộng
Khoai sắn no lòng vội cơn đói giêng hai

Tôi trở về nơi cánh võng mẹ đưa
Câu dân ca êm đềm trôi vào giấc ngủ
Bát cơm trắng đầu mùa tay mẹ xới
Thấm đượm nắng mưa hạt ngọc của trời

Quê hương ơi nơi lưu giữ phần đời
Rong ruổi cùng tôi dọc dài đất nước
Nay thanh thản giữa đường quê cất bước
Tóc trên đầu đã ngả màu sương

Quá nửa đời phiêu dạt tha phương
Nơi huyết quản rần rật dòng máu đỏ
Tạc trong tôi bóng hình xóm nhỏ
Trái tim hóa vào sông nước đồng quê.

Chân quê

Cô em thôn nữ quê mình
Lưng ong môi thắm đẹp xinh nét người
Nụ cười nghiêng sắc hoa tươi
Má đào lấp ló áo tơ trên đồng

Ráng chiều vàng rọi mặt sông
Bóng em khuất phía ánh hồng chiều quê
Hoàng hôn dịu bước em về
Cỏ xanh ngút ngát chân đê mượt mà

Người quê thuần hậu thật thà
Hương thơm của lúa ngọc ngà của hoa
Sớm trưa câu ví ngân nga
Chân quê bến nước cây đa ân tình.

Nhớ

Quê hương tiếng gọi yêu thương
Dẫu đi muôn nẻo nghìn phương nhớ về
Một thời áo lá nón mê
Dầm mưa dải nắng trăm bề đắng cay
Quê hương nỗi nhớ mỗi ngày
Rơm vàng thơm nắng chiều dày khói lam
Hoa cau thơm ngát dâng tràn
Võng tre kẽo kẹt tiếng đàn đêm thu
Quê hương thấm đượm lời ru
Ngân nga tiếng sáo vi vu chân trần.

Tuổi thơ

Về đây đứng trước cổng làng
Tự trong sâu thẳm mơ màng tuổi thơ
Cố hương còn có ai chờ
Trường xa mỗi sáng cỏ mờ hơi sương
Quê nghèo cất giữ lời thương
Tuổi thơ lặng giữa sắc hương ân tình
Lắng nghe từ đất yên bình
Ngõ như tiếng vọng tự tình ngày thơ
Lối mòn vắng bóng người chờ
Đâu thời áo trắng hoa mơ nắng vàng
Bây giờ về trước cổng làng
Chợt nghe ngọn gió mơ màng hồn xưa.

Tình quê

Nửa đời tóc đã pha sương
Sao lòng con mãi vấn vương xóm nghèo
Hồn quê Việt Tiến mang theo
Thân gầy dáng mẹ cánh bèo lặn trôi

Chôn nhau cắt rốn một đời
Buồn vui cay đắng suốt thời xa xưa
Bây giờ nắng đã quá trưa
Đồng xa khô hạn đợi mưa mỗi mòn

Ngõ ngang trăm mối sóng cồn
Xa xăm lòng dạ bồn chồn nỗi quê
Tuổi thơ chân đất nón mê
Sắn khoai lột dạ ẩm chè đậm hương

Nhớ quê thao thức đêm trường
Đường đi sóng gió bốn phương thác gềnh
Một đời thuyền mãi lênh đênh
Xế chiều tìm lại yên bình tình quê.

Cố hương

Gió đang thổi về bên kia ký ức
Quê hương nắng cháy rát da
Em mười sáu giữa bom vùi đạn réo
Mẹ còng lưng che đất giữ làng

Căn nhà nhỏ, người quê nghèo lam lũ
Vùi trong bão đạn mưa bom
Vẫn từ đất vun cao thành tổ quốc
Cho mùa hoa sinh nở những mùa hoa

Quê hương trĩu nặng bóng cố nhân
Bao thế hệ ra đi không ngày trở lại
Mẹ chống gối đêm còng ngóng đợi
Ruộng lúa bờ tre sa sã cuộc gọi bầy

Em qua như nắng...

Cho tôi một chút hương quê
Một con ngõ nhỏ vỗ về tuổi thơ
Một lần bắt cá mò cua
Một luồng gió mát đong đưa trưa hè
Một lần tắm lội triển đê
Nghêu ngao câu ví bốn bề thiên nhiên
Đậm tình câu hát giao duyên
Những nàng thôn nữ dịu hiền mắt nâu
Một lần vắt vẻo lưng trâu
Bao nhiêu làn điệu thấm sâu ân tình
Một chiều vời vợi bóng hình
Em qua như nắng hoa xinh về làng

Kỉ niệm

Quê hương tiếng gọi thân thương
Thắm trong nỗi nhớ vấn vương góc trời
Đi xa hơn nửa đời người
Ấu thơ ấm nóng nụ cười chân quê

Võng ru dịu mát trưa hè
À ơi câu ví tình quê ngọt ngào
Gió vờn ngọn cỏ xôn xao
Cánh đồng bắt chợt mưa rào nắng chan

Áo tôi nón lá quanh năm
Mồ hôi thấm đất mưa dầm mẹ tôi
Đông về gió lạnh bời bời
Lưng còng mẹ gánh đầy vui nỗi niềm

Rơm khô làm tấm nệm mềm
Tơi chằm kết gối bện chần qua ngày
Nắng hanh khô héo bàn tay
Đèn dầu leo lét loay hoay phận người

Tháng mười đêm thức thái khoai
Đời như chong chóng vẫn xoay sớm chiều
Tuổi thơ tôi giấu bao điều
Tình sương cuộc đất tối chiều tìm trâu

Đồng khô nắng cháy mưa nhâu
Biết bao kỷ niệm dày sâu ân tình
Dấu đời được mất nhục vinh
Quê hương sâu đậm bóng hình trong tim

Lối mòn

Lối mòn vắng bóng người xưa
Ấu thơ lam lũ nắng mưa hao gầy
Ngày hè nắng rộp bàn tay
Áo phơi nón lá đặng cay cơ hàn

Một đời cha mẹ lệ chan
Cơm trưa thiếu sắn chiều sang thiếu mè
Nhà mình vách đất giường tre
Ghim trong ký ức ủa về ấu thơ

* *

*

Cuốc kêu da diết ngoài bờ
Lối mòn lưu bóng tuổi thơ gọi về.

Hà Tĩnh mình thương

Tôi trở về Hà Tĩnh thân thương
Nơi câu ví cuối chiều ngân tha thiết
Về với sông La xanh trong nước xiết
Bát nước chè thỏa cơn khát ban trưa

Quê hương ơi dầu dãi nắng mưa
Mảnh đất ông cha linh thiêng chân thật
Chín chín ngọn núi Hồng chất ngất
Giữa trời xanh sừng sững dáng quê

Tôi trở về tìm lại chiếc nón mê
Manh áo tơ mẹ tết bằng lá cọ
Cái rét nàng bân cửa vào da thịt
Những ân tình tha thiết trước sau

Tôi tìm về bao kỷ niệm nặng sâu
Mái tóc ngang vai buông hờ trong gió
Tìm tuổi thơ tôi trong lời ru của mẹ
Ngàn Hồng ân tình khí phách sông La...

Nợ...

Tôi nợ mái nhà xưa tuổi thơ tí tắp
Nợ ngày xa cha mẹ tảo tần
Thuở ấy tôi cời trần đánh dậm
Cơm độn rau rừng khoai sắn đói no

Tôi nợ lũy tre che mát những trưa hè
Nợ lối xóm sẻ chia ngày túng thiếu
Nợ hố bom đắm mùi cuộc chiến
Tắm mát tôi sau buổi cưỡi trâu về

Nợ những đêm trăng đối đáp câu Kiều
Nợ ánh mắt em hồn nhiên trong vắt
Bao lời thề ra đi rồi trở lại
Để ai chờ mòn tháng mỗi năm

Tôi nợ những gốc cây sương ẩm đêm đông
Nợ bài hát ngày xưa giữa bao bài hát mới
Nợ vườn hoa che mờ bông hoa dại
Nợ nỗi chìm cay đắng của riêng tôi

Ôi năm tháng xa vời xin thứ lỗi
Biết khi nào tôi trả hết yêu thương...

Em có về Việt Tiến với anh không

Việt Tiến ru về tuổi thơ im lặng
Mảnh đất bạc màu dầu dãi gió sương
Nơi cha mẹ một đời nắng lửa
Một đời người gồng gánh nuôi anh

Anh lớn lên bằng sức vóc cánh đồng
Cơn gió lạnh thổi buốt thời thơ dại
Anh như dòng sông
 quặn mình ngày gió trái
Khát một chân trời nắng mới trong xanh

Về đi em Việt Tiến quê anh
Nơi có lũy tre làng xao xác gió
Nơi lưu dấu tháng ngày khốn khó
Giọt mồ hôi trắng xóa áo nâu sồng

Về đi em nơi nắng cháy mưa dầm
Chia sẻ cùng anh vui buồn xứ Nghệ
Ấu thơ nặng bước chân trần nứt nẻ
Những anh hùng từ đó sinh ra

Em có về xóm nhỏ với anh không
Mảnh đất hiền lành chim khôn về đậu
Nơi ẩn chứa
 ánh nhìn thân thương nhân hậu
Nặng ân tình đất mẹ lắng sâu.

Phần II

An yên

 Gió xuân líu ríu trong lành
Lăn tăn gợn sóng mơ xanh gọi chào
 Nắng vàng thả giải lụa đào
 Lòng như tan hết lao đao nỗi đời
 Nghe hồn hòa quyện đất trời
Nghe trong sắc nắng xanh tươi nhân tình
 Cõi đời được mất nhục - vinh
Riêng tôi một chốn thanh bình đây với
 Gió đưa sóng vượt trùng khơi
 Minh tôi với một bầu trời an yên.

Tâm sự nơi đất khách

Hơn nửa đời trôi dạt đa đoan
Ta gửi trọn tuổi xuân nơi xứ lạ
Nửa đời người chân trần phiêu dạt
Nỗi nhớ ùa về khóm mía bờ tre

Nhớ những trưa hè đuổi bướm bắt ve
Vắt vẻo lưng trâu chạy theo đàn châu chấu
Tất cả bắt cua dưới nắng trời bông cháy
Bất chợt gặp mưa rào sập xuống đồng sâu

Một nỗi buồn vương vấn thuở chẵn trâu
Câu hát dân ca đêm thu hò hẹn
Thỏa cơn khát ban trưa ngày khô hạn
Trước hiên nhà rực sáng ánh trăng soi

Gặp lại đôi hờn thơ ấu vu vơ
Lỡ khờ dại bỏ quên màu hoa phượng
Ta đau đáu mong ngày về gom lại
Những đợi chờ mòn mỏi giấu trong tim.

Ngông

Nét mực như hoa cài bóng nguyệt
Câu thơ nắng sớm tỏa sắc hương
Mộng đẹp nghiêng bờ con sóng vỗ
Tuổi cao trí sáng quện muôn phương.

Kiếp người

Một mai rời bỏ thế gian
Ta còn có chút hương tàn cõi dương?
Tắm thân ngang dọc nẻo đường
Ghét ghen được mất giọt sương có gì?

Một ngày bỏ hết sân si
Về miền thiên cổ còn gì mang theo?
Xác thân như một cánh bèo
Xuôi theo dòng nước tan vào hư vô

Ưu phiền theo gió gửi mưa
Tham sân si chỉ đánh lừa tấm thân
Trần gian bồng lọc mấy phần
Âm dương cách biệt phân vân cũng đành

Ra đi thanh thản an lành
Còn trên dương thế đua tranh khổ mình
Nhân gian đen trắng bạc tình
Có hay không chớ lo mình thiệt hơn.

Lãng quên

Thôi nặng lòng với ký ức buồn đau
Và buông bỏ
những gì không thuộc về ta nữa
Đời không thể hai lần sống lại
“Không ai hai lần tắm một dòng sông”¹

Thôi lặn lội đi tìm trăng vỡ mộng
Những ảo ảnh mơ hồ
những thèm khát vu vơ
Bão đã đổ lẽ thường hoa rụng vỡ
Chân bước rồi không thể bước lần hai

¹ Câu nói của Triết gia Hy Lạp cổ đại Heraclitus (khoảng 535-475 trước công nguyên). Ông là một trong số những triết gia nổi tiếng thuộc trường phái triết học nghiên cứu những yếu tố, những biến chuyển về tự nhiên, con người và vạn vật.

Thôi mơ về cánh lá cuối đông rơi
Thôi nuối tiếc cánh hoa cuốn về hư ảnh
Cuộc đời thật thẳng trăm dâu bể
Chớ vô tình khơi lại vết đau xưa

Mọi vui buồn rồi sẽ qua thôi
Vầng trăng khuyết tròn mình ta cất giữ
Rồi sẽ hết những màu hoa rực lửa
Ta xin gửi ánh trăng tròn
vào bóng thời gian.

Tuổi năm mươi sáu

Về già chẳng thích chi nhiều
Vườn rau ao cá chiều chiều tưới chăm
Đời người sinh tử bao năm
Ngót sáu mươi sống thong dong vội gì

Bây giờ bỏ hết sân si
Cũng thôi được mất vân vi khổ mình
Cõi đời dâu bể nhục vinh
Cũng như ngọn gió vô hình thoảng qua

Cơm ăn giờ chỉ dưa cà
Vài cọng rau húng đậm đà lòng heo
Đã qua giông bão núi đèo
Nợ nần chồng chéo đói nghèo thiếu ăn

Bây giờ qua buổi khó khăn
Thơ là cứu cánh lời văn dằng dờ
Nay năm mươi sáu xuân rồi
Tâm trong trí sáng khoảng trời ung dung

Được thua nhân thế vô cùng
Con ngoan vợ giỏi thủy chung nếp nhà
Tuổi già nắng ngả sang tà
An yên vui sống chan hòa yêu thương.

Viết tặng ngày sinh nhật

Gió vờn rón rén bên song cửa
Nghe vọng từ đâu tiếng mẹ ta
Tóc thoáng trên đầu vài sợi bạc
Năm mươi bảy tuổi đã đến rồi

Trăm luân dẫu bể tháng ngày trôi
Nỗi chìm mưa nắng giữa trùng khơi
Thương mẹ lệ đầm đêm sinh nở
Nỗi cha trĩu nặng thuở đói nghèo

Hoa chiều ai tặng khuya đã héo
Rượu dốc cạn chai vẫn nhạt phèo
Ơn cha nghĩa mẹ ngang trời biển
Tạc sáng ngày đêm ánh trăng soi

Lại viết bài thơ tặng riêng tôi
Mười lăm tháng bảy giữa dòng trôi
Vợ hiền khuya sớm chung đường bước
Hoạn nạn tử sinh nặng biển khơi

Tôi viết bài thơ gửi đất trời
Tri âm bạn hữu nỗi đầy vơi
Thắp nén hương lòng người khuất bóng
Sẻ áo nhường cơm nửa đời người

Nét chữ hồn thơ ngọt sáu mươi
Câu thơ như máu thấm mực tươi
Cõi người được mất hư không cả
Hãy sống an vui giữa cuộc đời.

Nhàn

Vứt bỏ ganh đua chốn thương trường
Ta về vui thú cảnh điền viên
Thơ viết đôi dòng êm nét mực
Nhàn tản xuân thu trút ưu phiền

Sớm cuốc rau vườn chiều tưới cúc
Ngày cơm ba bữa rượu vài ly
Sớm tắm gió trời chiều tắm biển
Mơ tiên giấc mộng có ai bì?

Chiều vẫn thế mây trôi tự tại

Đã qua bao năm tháng nhọc nhằn
Dầu dãi đắng cay tuổi thơ bẽ bộn
Căn nhà lá dổi nghèo mẹ cha thiếu thốn
Ký ức ê chề trĩu nặng ấu thơ

Ta lớn lên qua giông tố mịt mờ
Giữa ngang trái hiểm nguy bao lần ngạt thở
Biển dài rộng mà trùng khơi sóng vỗ
Hạnh phúc đắng cay ta với bóng mình

Ngày đã ngả sang bên sườn dốc
Cái dổi nghèo đeo bám suốt tuổi xuân
Khi nắng cạn tóc trên đầu ta điểm bạc
Mới kịp nở hoa đậu quả ít nhiều

Đành là vậy cõi đời vinh - nhục
Ta chỉ là cây trần trụi trước phong ba
Sinh từ đất vườn cao cành xanh lá
Chọn chữ nhân làm bóng mát nương nhờ

Tự giữ mình thanh sạch dầu dổi no
Cây vững chắc giữa trời bão giạt
Biết sẻ chia biết chắn che cho đất
Ươm những hạt mầm từ đất lại vườn cao

* *

*

Chiều vẫn thế mây trôi tự tại
Sân ga đời hạnh phúc tự lòng ta...

Tìm gì

Tìm gì trong nắng tháng ba
Tìm thời dầu dãi sương sa gió vùi?
Đời người sướng khổ buồn vui
Cũng như ngọn bắc vèo trôi qua chiều.

Ký ức

Ta trở về năm tháng ấu thơ
Nóng bỏng lưng trâu gió Lào khô khát
Ai thả tóc bên trời ngân nga câu hát
Khói lam chiều bảng lảng mái nhà tranh

Ta gặp lại đêm giông bão về mưa lạnh
Gặp bát cơm độn sắn mẹ đơm đầy
Gặp cái nắng cháy trên đồng nghiêng ngả
Bát canh rau thơm phức buổi trưa hè

Xin về tuổi thơ

“Đứng bên ni đồng
ngó bên tê đồng, mênh mông bát ngát,
Đứng bên tê đồng
ngó bên ni đồng,
cũng bát ngát mênh mông.”²

Câu ca ấy ngàn đời nay vẫn thế
Em có còn nhớ cánh đồng quê?

Thuở ấu thơ mãi rạo rực lời thề
Nơi đám bạn hò reo
đuổi theo đàn châu chấu
Lấy dẻ lúa đòng kết thành vương miện
Tiếng cười âm vang dọc triền sông

² *Ca dao Việt Nam*

Còn nhớ không em
đêm tốt trộm nếp đồng
Em làm cốm hương bay ngào ngạt gió
Ánh mắt sáng trong nụ cười nắc nẻ
Đến bây giờ vị cốm vẫn quyến hương

Ôi cái tuổi thân thương
làm sao quên được
Chiến chiến bay tìm bạn khắp cánh đồng
Không quên đêm trốn tìm
dưới sao trời vàng vạc
Thuở áo tôi nón lá một thời

* *

*

Ký ức ấu thơ ngày ấy xa rồi
Xin một vé trở về mái nhà tranh của mẹ...

Nhớ

Ngày sang cơn gió dịu hiền
Biển xanh sóng vỗ nổi liền bờ yêu
Nắng vàng soi bóng xuống chiều
Tình em trọn một lời yêu nồng nàn
Người đi đã mấy mùa sang
Dấu chân in sợi cát vàng điểm son
Tím chiều nắng rực hoàng hôn
Sóng nôn nao, gió bồn chồn đợi ai
Chiều nay vắng bóng mây trời
Chỉ còn tôi với riêng tôi - gọi thầm!

Phần III

Cảm ơn em

Đến cuối đời ta mới gặp nhau
Cõi nhân thế muôn điều ngang trái
Ta bên nhau đi qua nhiều sợ hãi
Giữa đường đời khắc khoải sẽ chia

Ta bỏ lại phía sau
mọi đớn đau phiền muộn
Để bên nhau chân thật yêu thương
Khi bão tới cây nghiêng cành che chở
Khi bão tan cây lại biếc vươn mình

Anh như đồng khô hạn gặp mưa
Chỉ khao khát cơn gió chiều dịu mát
Ta dẹt nỗi buồn thêu vương lụa mới
Trái đất cũ mềm vẫn rực rỡ sắc hoa

Anh ở đâu?
Trận mạc còn đây mùi thuốc súng còn đây
Quảng Trị, Tây Nguyên,
miền Đông, Nam bộ...
Anh nằm lại nơi nào giữa biển xanh và cỏ
Nén tâm nhang quận thất quần quanh mộ

Các anh đi son sắt một lời thề
Lấy cái chết dựng trường thành tổ quốc
Lấy cái chết kết làm hoa trên cát
Cho con tàu tổ quốc vút tầng cao...

Giữa nghìn trùng cách biệt chia ly
Xin cúi lạy anh linh những người lính trẻ
Những người lính bỏ mình trên đất mẹ
Để đất nước hóa rồng
vượt sóng cả hồi sinh.

Tri ân các anh hùng liệt sĩ 27/7.

Nắng ban mai

Nắng ban mai trải dài trên phố biển
Bãi cát vàng in bóng rặng dừa xanh
Em ngày ấy bài thơ tình anh tặng
Có mang về nơi ấy cùng em?

Trời vào hè ngọn gió miên man
Em còn nhớ những bông hoa màu tím
Có nhớ không con sóng chiều bịn rịn
Vỗ âm thầm run rẩy tháng ngày xa

Con đường xưa lưu bóng hai ta
Giờ cánh phượng cuối chiều rơi xao xác
Em có nhớ lời hẹn thề mơ ước
Cũng làm chiều úa lệ đổ mưa

Thôi bây giờ thuở ấy đã ngày xưa
Anh lặng lẽ dôi về miền xa khuất
Dấu vẫn biết chiều qua nắng tắt
Vẫn dùng giăng nổi nhớ bóng hình ai.

Em!

Năm tháng cũ xa rồi bao kỷ niệm
Biển Sơn Trà in đậm bóng người thương
Chiều chưa xuống mà nhuộm đầy nắng tím
Anh gửi về nơi ấy tặng em

Gửi về em hết thảy mọi nỗi niềm
Cả nắng sớm ban mai và bầu trời xanh biếc
Cả thân xác trời sinh không nuối tiếc
Gom hết mọi bài ca của biển tặng em

Hãy cười lên em thân yêu ơi
Sau nắng cháy cơn mưa lành lại đến
Bao năm tháng cằn khô cơn khát
Hoa thắm hồng tô sắc với mây xanh

Cuộc đời hai ta duyên nợ trời sinh
Dẫu bão động sóng xô
vẫn nặng sâu tình biển
Ta bên nhau như thuyền với bến
Em hóa hoa hồng anh cất giữ trong tim.

Cánh buồm tình yêu

Em ơi biển chiều nay lộng gió
Sóng đổ vô hồi nơi ta đứng ngày xưa
Nước xanh biếc mà mặn mòi sau trước
Vẫn một đời sâu nặng thủy chung

Em còn nhớ Sơn Trà nơi ta hò hẹn
Dấu chân in trên cát mịn màng
Sóng vẫn thể bản tình ca năm tháng
Mãi ngân nga câu hát dang đời

Ôi bóng nắng hoàng hôn chiều nay tím quá
“Cánh bướm” nâu chúng giám
chuyện hai ta

Hương gió biển quyện đường thơm hoa lá
Tiếng cười ai trong suốt ánh trăng rằm

Nghĩa vợ chồng gắn kết trăm năm
Ta dâng hiến đời nhau trái tim nguyên vẹn
Cùng dắt tay nhau đi dưới trời xanh và biển
Thắp sáng ngọn đèn hạnh phúc
tiếng con thơ.

Tình đôi ta

Anh như cánh đồng khô hạ cháy
Em dòng sông tắm mát ngày ngày
Nỗi khao khát cuộc đời còn nguyên vẹn
Niềm tin yêu thấp sáng một bên trời

Anh con sóng dâng trào nơi biển cả
Em bãi cát vàng đắm thắm sắc hương
Sóng âu yếm trao mình vào lòng cát
Phó thác cuộc đời trong nỗi yêu thương

Thuyền chúng ta
đi qua giông gió mưa nguồn
Khi gió lộng biển một màu xanh biếc
Những cay đắng vui đầy gió xiết
Vẫn âm thầm duyên phận trời sinh

Ta đã đi qua ghềnh thác nhục vinh
Giờ êm ả mùa yêu chân thật nhất
Trái tim đập cùng trong nhịp thở
Giữa cuộc đời nắng nở sắc hoa tươi

Nói với con

Con ơi cõi nhân gian
Trắng đen thường lẫn lộn
Trái ngang và hỗn độn
Lọc lừa rồi bon chen

Con hãy cứ là con
Như chính mình con nhé
Lẽ đời là như thế
Hài hòa và ung dung

Ai xấu xa mặc họ
Ai phản phúc cạn tình
Con cứ sống như mình
Nhẹ nhàng và cao cả

Giờ tuổi con còn nhỏ
Hãy khiêm tốn thật thà
Chăm chỉ học và hành
Rèn thể thao trí lực

Không hơn thua bực tức
Biết sửa chữa lỗi lầm
Đường đời thênh thang lắm
Hãy nhìn thẳng bước đi

Ai bất nhân vô xỉ
Ai vô cảm thờ ơ
Họ là những vết nhơ
Muôn sau khó gột rửa

Trên đường đời vất vả
Lẽ thường lắm trái ngang
Con hãy luôn ghi nhớ
Cha mẹ luôn ở bên

Vững bước chân con nhé
Thế gian cõi tạm thôi
Sống độ lượng thật thà
Đời ắp đầy phước báu.³

³ Phước báu ở đời do chính chúng ta tạo ra, vậy nên ta cứ sống độ lượng, chân thành, đức độ trời sẽ cho ta tất cả.

Bạn tôi

*Tặng Đại tá, Tiến sĩ, thầy thuốc ưu tú
Quách Hữu Trung
Bệnh viện 199*

Đã bao ngày bạn thao thức lo âu
Bên người bệnh giữa bờ sinh - tử
Trái tim lính trong màu bờ lu trắng
Lặng những bồn chồn
khi người bệnh hồi sinh.

Đã bao đêm bạn thon thót giật mình
Tim thắt lại cùng cơn đau người bệnh
Giữa hiểm nguy gian nan dồn dập
Nhẫn nại âm thầm
dẫu không đạn nổ bom rơi.

Những đêm trắng chong đèn đọc dòng y sử
Học chuyên môn học đạo nghĩa ở đời
Dâng hiến tim mình cùng lời thể chiến sĩ
Hiếu nghĩa vì dân trọn vẹn tình người.

Lòng nhân hậu hương thơm lan tỏa
Xoa dịu nỗi đau nuôi dưỡng nụ cười
Sống vì nghĩa lấy chữ nhân xây ngày mới
Trái tim bạn mệnh mang sắc nắng hoa đời.

Bạn qua bao sóng gió bời bời
Nơi rừng sâu núi cao biển cả
Dù chìm nổi đắng cay dù gian nguy vất vả
Vẫn rạng rỡ nụ cười người lính quân y.

Thăm Huế

Về thăm xứ Huế tháng ba
Nắng khô hoa cúc đường xa tần ngần
Huế thương thăm một sắc xuân
Có con đò nhỏ buông câu đứng chờ
Sông Hương vàng nắng mộng mơ
Người còn ở đó chờ đò phiêu diêu
Huế như tranh vẽ yêu kiều
Áo em nhuộm tím cả chiều nơi anh
Chim bằng chao liệng trời xanh
Câu hò mái đẩy tình anh đọng đây.

Tặng em gái Tây Nguyên

Anh viết tặng em
những vần thơ Tây Nguyên
Chút nắng mùa khô của miền đất đỏ
Cánh chim vút cao
trên nóc nhà thành phố
Những âm vang ào ạt gió đại ngàn

Gửi tặng em chút chiều lạnh mưa chan
Vùng đất ba zan lô cà phê ngút ngát
Gùi nếp thơm mẹ hái về trên rẫy
Ổng cơm lam thơm nức bếp than hồng

Gửi tặng em xanh biếc nước dòng sông
Cô gái Gia Rai múa điệu xoang bên suối
Chóe rượu cần vít cong chiều thương nhớ
Phía ấy con đường ai da diết ngóng trông

Rừng Tây Nguyên che bộ đội hành quân
Núi Tây Nguyên làm quân thù khiếp sợ
Đất Tây Nguyên ôi hồn thiêng dân tộc!
Ánh mắt già làng nhìn cờ Đảng rưng rưng

Vùng đất kiên cường
nơi khởi nghiệp đời anh
Nơi nâng đỡ chở che từng bữa ăn giấc ngủ
Cơm áo chặt chiu thấm đầy nước mắt
Nắng gió đại ngàn nghĩa nặng ơn sâu

Xin tạm biệt con đường từ nơi ấy ra đi
Và xin hẹn ngày trở về nơi ấy
Tây Nguyên ơi phần đời tôi ở đây
Hương rượu cần
thấm đượm nỗi nhớ thương.

Cô giáo miền Trung

Thương em cô giáo miền Trung
Cũng theo con chữ trập trùng bản cao
Những hôm gió lạnh mưa bào
Đường đi ngập nước mắt trào lệ rơi

Bản cao thưa vắng tiếng người
Thanh xuân tuổi trẻ một thời bỏ quên
Lớp trường bao việc không tên
Mái tôn dựng tạm liếp phen che hờ

Gian nan cực nhọc vô bờ
Vì đàn em nhỏ ngày thơ nói cười
Gieo mầm hạt giống cho đời
Cheo leo dốc đá sườn đồi lấy trơn

Mưa chan nắng gắt không sờn
Học sinh bùn đất áo quần lấm lem
Nắng Tây Nguyên gió đại ngàn
Mình em trong mái nhà sàn đơn côi

Trang đời nước mắt mồ hôi
Em gieo con chữ sáng ngời hồn thơ
Tuổi xuân năm tháng phai mờ
Đời em gắn với giấc mơ bản làng

Trái tim em giữa đại ngàn
Chảy trong dòng máu muôn vàn thân thương
Em như hoa trắng tỏa hương
Bên đàn em nhỏ nắng vương sắc hồng.

Em gái Quảng Bình

Em vẫn là em gái Quảng Bình thôi
Mái tóc thả bênh bồng như gợn sóng
Đôi mắt sáng nụ cười hiền ấm nóng
Đẹp dịu dàng bên gió quyện hồn thơ

Trang sách cuộc đời như một giấc mơ
Em kiêu hãnh lật từng trang ghềnh thác
Bông hoa ấy giữa cằn khô đất bạc
Vẫn rực lên muôn sắc sáng ngời

Đường em đi mưa gió bời bời
Em vẫn thể chưa một lần khụy ngã
Nắng đất mẹ hay mưa ngàn xứ lạ
Con chim bằng sải cánh giữa bão giông

Cực nhọc âu lo em lặng giấu trong lòng
Đêm nước mắt đầy vơi ai người chia sẻ
Nhưng bởi thế trái tim em có lẽ
Ý chí kiên cường chan chứa yêu thương

Đất khách quê người một nắng hai sương
Cánh bướm nhỏ giữa trùng trùng sóng đổ
Qua bầm giập trời trong hoa lại nở
Cây mất cành chồi mới lại lên nhanh

Một mình em và nắng thân nhiên xanh
Trái tim nóng một bầu trời xanh thắm
Em gái Quảng Bình nét na đầm thắm
Khát khao yêu đời

mơ mộng giữa ngàn hoa.

Phần IV

Mưa tháng sáu

Mùa mưa nào của chúng mình em nhỉ?
Tuổi trăng rằm ngày ấy hóa mây bay
Mưa tháng sáu lạc về xứ lạ
Ta bồn chồn năm tháng cũ còn đây

Nhiều năm rồi gió thổi vẫn mê say
Thơ thần nhớ bóng ai về lối nhỏ
Thuở bắt bướm vui đùa bên triền cỏ
Chú ong vàng lấp lánh lượn vòng quanh

Tháng sáu mưa về cỏ có còn xanh?
Thơ ta viết gửi về nơi xóm nhỏ
Ta cứ ngỡ người xưa còn đó
Có đâu ngờ lỡ hẹn xa nhau

Một nỗi buồn se thắt ta đau
Mưa tháng sáu không như xưa nữa
Ta đã dâng em trái tim đỏ lửa
Để bây giờ đơn độc ngắm mưa rơi!...

Bài hát ấy...

Tiếng ve kêu dứt ruột đêm hè
Hoa phượng đỏ một màu thương nhớ
Bài hát ấy em trao anh một nửa
Một nửa kia em mang đến phương nào?

Về với anh dưới ánh sáng những vì sao
Nghe biển hát ru lời ca trên sóng
Nắng nhuộm tím bên chiều mong ngóng
Thỏa nỗi niềm khao khát trong anh

Về đi em biển như một bức tranh
Hoa phượng đỏ con đường ngày xưa ấy
Nắng chiều trải vàng trên mặt sóng
Biển âm vang khúc hát Đà Thành

Về với anh với khoảng trời xanh
Câu hát dân ca ta kết thành lời hát
Người mang đi mang nỗi niềm da diết
Cứ âm thầm cuộn sóng suốt đời anh.

Sen

Em ơi sen đã nở rồi
Bên đầm soi bóng bồi hồi dưới trăng
Hương sen tỏa khắp đồng làng
Ngắm hoa thơm dịu đã mang với mình
Sắc sen kín đáo ân tình
Nhụy vàng lấp ló bóng hình người thương
Em về thả bước trong sương
Nước đầm trong biếc vấn vương sắc hồng
Hồn sen khoáng đạt hư không
Thanh cao huyền bí giữ lòng sạch trong
Bên đầm ngày tháng mỗi trông
Em về anh gửi hương nồng tình sen.

Duyên thâm

Chiều chiều trên bến Hàn Giang
Trông về nơi ấy đa mang ngậm ngùi
Dòng sông con nước êm xuôi
Thương người năm ấy buồn vui rồi bởi
Xa nhau đã nửa đời người
Không nên chồng vợ ghen lời tình riêng
Trách bà nguyệt nở xe duyên
Bắc Nam cách trở chim quyên lạc bấy
Bóng hình ai như còn đây
Để lòng ta với voi đây ngăn ngõ
Ôi bao kỷ niệm phai mờ
Bay theo ngọn gió bơ vơ cuối trời
Giờ đây nguyệt ước xa vời
Câu thơ ta viết gói lời nặng sâu.

Để gió cuốn trôi

Năm tháng cũ qua rồi em có nhớ
Ánh trăng rằm mười sáu có còn trong
Giờ anh sợ cơn mưa mùa hạ
Chỉ thoáng qua không ướt lá trên cành

Và có thể em không còn nhớ nữa
Cánh hoa rơi gió cuốn xa vời
Duyên nợ đứt cung đàn lỡ nhịp
Lệ ướt đầm lối cũ thuở đang yêu

Ta vẫn ước một lần xin gặp lại
Đom đóm bay vô tận phía chân trời
Em mười sáu thuở trăng tròn rục rỡ
Để lại nỗi buồn xao xác lá bay

Xin gặp lại một lần thôi, em nhé
Cánh bướm bay xa hút chân trời
Em bỏ lại dọc lối mòn ngóng đợi
Để một mình ta với gió cuốn trôi...

Quá khứ rong rêu

Anh trở về tìm ký ức xưa
Chiều sắp cận đập Trầm còn vương nắng
Lối mòn vẫn đây đường xưa tới lớp
Hàng bạch dương che mát lối đi về

Tuổi mười lăm rạo rực ánh trăng thề
Ta bên nhau bóng đổ dài mặt nước
Quên thời gian quên chiều đang xuống
Tiếng cười trong như ngọn gió ngàn

Ta đâu ngờ ngày tạm biệt xa nhau
Em vội vã theo người về xứ khác
Lối mòn chơ vơ lòng ta hóa đá
Vết thương buồn buốt nhói trong tim

Ôi cái ngày em như cúc họa mi
Đôi mắt biếc môi hồng xuân vừa chớm
Anh như chú nai vàng ngơ ngác
Nên duyên tình hai ngã chia xa

Quá nửa đời bão táp phong ba
Vầng trăng thuở ban đầu nay đã khuyết
Năm tháng cũ xa xôi mơ hồ vọng lại
Mặt đầm Trầm cỏ giấu nỗi niềm riêng.

Về cùng anh

Em có về quê cũ cùng anh
Nghe tiếng à ơi lời ru xứ sở
Xa hút cánh cò hương thơm lúa mới
Ấm áp tình làng mát rượi chiều quê

Khói lam chiều vắt bóng bờ tre
Cánh én chao nghiêng cuộc kêu gọi bạn
Lúa vào vụ hương thơm ngào ngạt
Gió thì thổi cánh sóng nhẹ đưa

Về cùng anh dạo bước lối mòn xưa
Con đường đất tuổi thơ nắng mưa đến lớp
Đồng làng khắc trong tim
bờ xôi ruộng mía
Năm tháng đi qua không chút phai mờ

Về cùng anh thỏa nỗi mong chờ
Thỏa cơn khát bao ngày xa cách
Một đời ra đi một đời sâu nặng
Hoàng hôn rơi nơi xóm nhỏ yên bình

Về cùng anh uống bát nước chè xanh
Lắng nghe tiếng mô tê răng rứa
Nghe điệu dân ca quê hương một thuở
Người xa xin nhớ nơi này

* *

*

Quê hương ơi dầu dầu dãi dẳng cay
Vẫn ấm nóng trong tim
âm thầm dòng máu chảy...

Ngày xưa

Mãi thao thức

những ngày xưa thương nhớ
Trái tim khắc sâu hình bóng một người
Cơn gió lạc tháng ngày biến biệt
Nỗi nhớ gửi về ngọn gió thổi mười lăm

Em có biết bao đêm dài dăm dăm
Ta không tin hoa sớm nở tối xa cành
Có phải tơ hồng trời xe vội
Nên cung đàn lạc nhịp chia đôi

Hỡi người xưa cũ của tôi ơi
Mưa ngâu dầm dãi mãi không thôi
Nỗi nhớ nghiêng chiều hoa rụng vỡ
Để một đời mãi ngóng ánh trăng rơi.

Gửi cố hương

Muốn gửi cố hương chút nắng vàng
Bên thêm hoa rụng hạ sắp sang
Gửi chút tình thương ngày xa xứ
Quê hương trĩu nặng một câu thơ

Muốn gửi cố hương chút yêu thương
Hồn quê dằng dặc nỗi vấn vương
Gửi em màu nắng nơi xứ lạ
Sưởi ấm lòng người phía trời xa...

Hạ về

Se thất nhớ con đường xưa xa lắm
Tiếng ve kêu thất lạc gọi hè về
Em mười sáu trăng tròn hương nồng thắm
Một nỗi niềm xao xác thuở đang yêu

Cánh phượng đỏ trước sân trường rực nắng
Bên thềm xanh vương vấn mãi khôn nguôi
Đôi mắt ấy rắng chiều phai tiếc nuối
Cứ miên man sóng vỗ trong lòng

Ôi cái thuở ban đầu áo trắng
Có còn vang câu hát heo may
Hay nắng tắt tiếng ve rơi lạc nhịp
Một mối tình vụng dại tuổi hai mươi

Giờ ngày ấy qua rồi chiều chơi với
Giọt mưa buồn rơi lạc dọc triền sông
Ai còn đẩy lối mòn xa mong ngóng
Một niềm tin thấp sáng phía con đường.

Mai xa rồi

Tặng người yêu dấu

Mai xa rồi biển biệt thuyền ơi
Biển xanh thế sóng lòng ta mặn chát
Gió thổi thức cay xè nơi khóe mắt
Bến đứng ngời thao thiết cánh buồm xa

Đến bao giờ thuyền trở lại cùng ta
Trong khao khát nặng sâu tình xứ sở
Đến bao giờ hoa Baby⁴ bùng nở
Vỗ ru lòng thuyền thỏa nỗi chờ mong

⁴ Hoa Baby tượng trưng cho sự cao đẹp và tình yêu đôi lứa, hạnh phúc gia đình. Loài hoa trắng trong, nhẹ nhàng tựa mỗi tình ngây thơ, trong sáng mang nhiều ý nghĩa nhất trong tình yêu.

Có khi nào thuyền nhớ bến không?
Bởi ta sợ phút giây nông nản qua vội
Bởi ta sợ trái tim ứa đau vời vợi
Nỗi nhớ cồn cào da diết khôn nguôi

Có lẽ nào chỉ mơ mộng không thôi
Chiều tím thẫm sao nắng vàng sớm nhạt?
Táo⁵ đã rụng người ơi xin giữ lại
Hơi thở nồng nàn ấm nóng
nỗi khát khao...

⁵ Táo là loại quả tượng trưng cho tình yêu và sự dư thừa khả năng sinh nở. Câu chuyện mang màu sắc tôn giáo: Thần Gaia đưa cho nữ thần Hera quả táo khi Hera lấy thần Jesus, để chúc cho họ tình yêu lâu bền và đoàn viên.

M Ụ C L Ụ C

Thế giới của “Hương xa”

Nhà thơ Trần Anh Thái 5

Phần I

Xóm nhỏ xa mờ	13
Con sợ mai rồi... ..	15
Tìm... ..	17
Về	19
Viếng mộ tổ tiên	20
Thời gian như cánh thoi đưa	21
Xin về cúi lạy ngày xưa	23
Cho tôi một mảnh hồn xóm nhỏ	25

Chân quê.....	28
Nhớ.....	29
Tuổi thơ.....	30
Tình quê.....	31
Cố hương.....	33
Em qua như nắng... ..	35
Kỉ niệm.....	36
Lối mòn.....	38
Hà Tĩnh mình thương	39
Nợ... ..	41
Em có về Việt Tiến với anh không.....	43

Phần II

An yên	47
Tâm sự nơi đất khách.....	48
Ngông.....	50
Kiếp người	51
Lãng quên	52
Tuổi năm mươi sáu	54
Viết tặng ngày sinh nhật.....	56
Nhàn.....	58
Chiều vẫn thế mây trôi tự tại.....	59
Tìm gì.....	61
Ký ức.....	62
Xin về tuổi thơ	64
Nhớ.....	66

Phần III

Cảm ơn em	69
Chưa một lần về.....	71
Nắng ban mai.....	73
Em!.....	75
Cánh bướm tình yêu	77
Tình đôi ta	79
Nói với con	81
Bạn tôi	84
Viếng mộ anh.....	86
Thăm Huế	87
Tặng em gái Tây Nguyên	88
Cô giáo miền Trung	91
Em gái Quảng Bình	93

Phần IV

Mưa tháng sáu.....	97
Bài hát ấy.....	99
Sen	101
Duyên thâm.....	102
Để gió cuốn trôi.....	103
Quá khứ rong rêu	105
Về cùng anh.....	107
Ngày xưa	109
Gửi cố hương	110
Đánh rơi.....	111
Hạ về.....	112
Mai xa rồi.....	114

Hương xa

NGUYỄN ĐĂNG ĐỘ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

65 Nguyễn Du - Hà Nội
Tel & Fax: 024.38222135
E-mail: nxbhoinhavan65@gmail.com
<https://nxbhoinhavan.vn/>

Chi nhánh miền Nam

371/16 Hai Bà Trưng-Q3-TP. HCM
Tel & Fax: 028.38297915
Email: nxbhvn.saigon@gmail.com

Chi nhánh miền Trung và Tây Nguyên

65-Nguyễn Thị Định-thành phố Đà Nẵng
Tel: 02363.849516
Email: nxbhvn.mientrungtaynguyen@gmail.com

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập

NGUYỄN QUANG THIỀU

Biên tập: Nguyễn Chí Hoan

Thiết kế: Mạc Phương

Sửa bản in: Trần Anh Thái

In: 1000 cuốn; khổ 13x22 cm tại Công ty CP in và TM Quốc Duy
Địa chỉ cơ sở in: Số 9 ngách 130/1, ngõ 130 Đốc Ngữ, p. Vĩnh Phúc,
q. Ba Đình, Hà Nội

Số xác nhận ĐKXB: 2931 - 2022/CXBIPH/92 - 72/HNV

Số quyết định xuất bản: 1195/QĐ - NXBHNV; ký ngày 07 tháng 09 năm 2022

In xong và nộp lưu chiểu: Quý IV Năm 2022

Mã ISBN (dạng số): 978-604-383-162-7